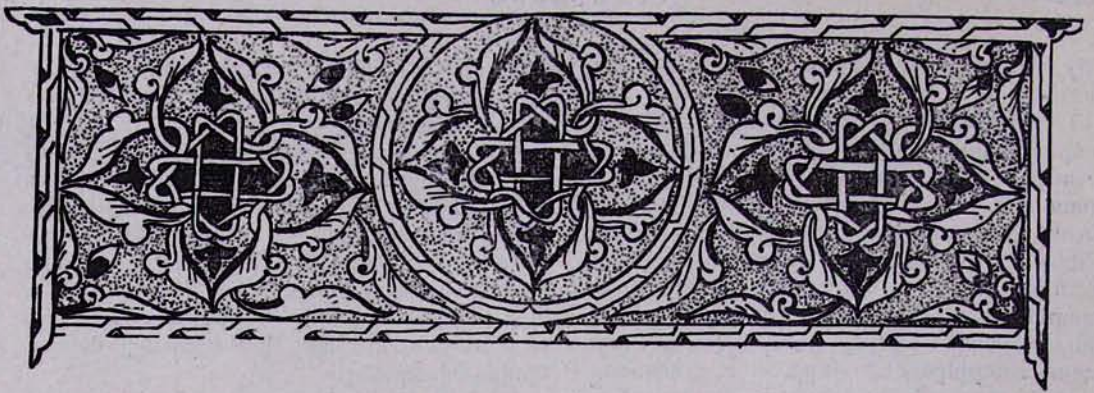

ԹԵՄԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔ

ԼՈՒՐԵՐ ԻՐԱՔԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՑ

Սույն թվականի մարտի 13-ին, չորեքշաբթի օրը, հետ Միջինքի խաղաղական և Հանգստյան ժամերգությունների, Բաղդադի հայոց ծերանոցի Ս. Կարապետ եկեղեցում, ձեռամբ Իրաքի հայոց թեմի բարեխնամ առաջնորդ գերաջնորհ Ս. Ավագ եպիսկոպոս Ասատուրյանի, տեղի ունեցավ կիսասարկավագների ձեռնադրություն՝ խարտավիլակությամբ արժանապատիվ Ս. Օջական քահանա Գլըճյանի:

Հավատացյալների հոծ բազմության ներկայությամբ երեք երիտասարդներ՝ Պաղտասար Ավետիսյան, Սիմոն Հովհաննեսյան և Սարգիս Հովհաննեսյան, ծնկաչոք մոտեցան առաջնորդ սրբազան հորը՝ ստանալու համար բավկուրար կրելու արտոնություն:

Սույն հոգեպարար արարողությանը մասնակցեցին Իրաքի հայոց եկեղեցու քահանայից, սարկավագաց ու դպրաց դասերը, նորընծաների ծնողները, հարազատներն ու հավատացյալների խումբներում բազմություն:

Ձեռնադրության արարողության ավարտին առաջնորդ սրբազան հայրը տվեց իր հայրական պատգամն ու խրատականը:

Ս. ԱՎԱԳ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱՍԱՏՈՒՐՅԱՆԻ ԽՈՍՔԸ

«Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, ամէն»:

Սիրելի հավատացյալներ,

Ահավասիկ Ձեր առաջ այս երեկո, խաղաղական և Հանգստյան հոգեջեն ժամերգությանց ավարտին, կատարեցինք կիսասարկավագներու ձեռնադրություն, որով մեր եկեղեցւոյ երիտասարդ և ուսյալ պավակներեն երեքը կոչեցինք կիսասարկավագության աստիճանին, զանոնք արժանի գտնելով այդ կոչումին:

Իհարկե երբ եկեղեցին Աստուծոյ անհաս ողորմածության ջնորհիւ կտնօրինե բաշխումը ձեռնադրության ճանապարհով, խորին խորհուրդով մը կշնորհվի, կտրվի Ս. Հոգիի կենարար մխիթարանքը և օրհնությունը: Այս ջնորհաբաշխումով Ս. Հոգին կիջնե բոլորիս վրա հավասարապես, անոնց՝ որոնք կձեռնադրեն, անոնց՝ որոնք կձեռնադրվին և անոնց՝ որոնք ներկա կըլլան ու իրենց «ամէն»-ներով կմասնակցին ձեռնադրության:

Սույն հանդիսության սկիզբը երգեցինք «Ուրախ լեր Սուրբ Եկեղեցի» սրտաշարժ շարականը, որով երկրայիններուս վրա ավետիս իջավ: Իրապես ցնծալի ու օրհնալ է ամեն պահ, երբ երիտասարդ անձինք մանավանդ, ինչպիսիք են նորոգ ձեռնադրալ մեր երեք կիսասարկավագները, իրենց մատղաշ տարիքը, իրենց գարուն կյանքը կպարգևեն եկեղեցւոյ, կնվիրաբերեն մեր ազգի հոգևոր մշակույթի առավել ամրապնդման և մատակարարման:

Անցյալ քանի մը տարիներու ընթացքին, մենք այսպիսի այլ ձեռնադրություններ կատարեցինք, դպրաց, կիսասարկավագաց, սարկավագաց և ապա երկու քահանայական ձեռնադրություններ: Դուք ալ ներկա եղաք այդ հոգեպարար արարողությանց: Եվ ահա այս երեկո կրկին անգամ ձեր ներկայության կատարեցինք կիսասարկավագներու ձեռնադրություն: Այսպիսով, եկեղեցւոյ տարբեր նվիրական պաշտոններու ծառայության կոչած եղանք տասնհինգ անձեր: Ինչպես գիտեք, կան երեք այլ երիտասարդներ, որոնք այս և հաջորդ երեք տարիներին մեր անմի-

ջական հսկողության ներքո կհետևին Առաջնորդարանիս սահմանած դասընթացներուն, կպատրաստվին քահանայական բարձր ու վեհ կոչումին: Ու ես կհավատամ, որ այս իրադրությունը նշան մըն է՝ մեր Մայր եկեղեցվո կենսունակությունը հաստատող:

տարիներու հերոսական պատմությունը մը ունի և 350 տարիներու փորձառություն ունի այստեղ՝ Սուրբ Գրական Տիգրիսի և Եփրատի ափերուն վրա, ահավասիկ հեղ մը ևս երիտասարդացավ քիչ առաջ կենսագործված ձեռնադրության խորհուրդով:

S. Ավագ եպիսկոպոս Ասատուրյանը երեք կիսասարկավագների հետ

Մենք հույժ ուրախ ենք, որ այս երեք երիտասարդները, տարիներով ծանոթ և՛ մեզի, և՛ ձեզի, իրենց դալար տարիքը և իրենց ստացած բարձրագույն ուսումը ի սպաս կդնեն մեր Մայր եկեղեցվո պայծառության: Ահա թե ինչպես և ինչ հիման վրա հայոց եկեղեցին ալ, նման այլ ավանդական եկեղեցիներու, դարերու հողովությամբ մնացած է երիտասարդ, թեև 2000 տարիներ սահած են անոր հիմնադրության օրերեն: Ամեն անգամ երբ երիտասարդ մը իր անձը կնվիրաբերե Աստուծո ծառայության, եկեղեցին նոր ավիշ ստանալով կվերանորոգվի ու կերիտասարդանա: Երեք ձեռնադրյալներեն մին քանի մը ամիսներե ի վեր վկայալ բժիշկ է արդեն, երկրորդը՝ ճարտարապետ է, իսկ երրորդը՝ այս տարի ընթացավարտ պիտի ըլլա Էլեկտրագիտական ճյուղեն:

Այս րոպեին ներքին հրճվանք մը կպարուրե հոգիս, քանզի այս երեկո ևս Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին, որ 1700

Մենք, սիրելի կիսասարկավագներ՝ Պաղտասար, Սիմոն և Սարգիս, ձեր վրա հրավիրեցինք աստվածային և երկնային օրհնությունը, քահանայից դասի մասնակցությամբ և ձեր հարապատներու ներկայությամբ: Այս նվիրական պահուն ընդունեցեք մեր հայրական սերն ու համակրանքը ձեր անձերուն հանդեպ, ինչպես նաև մեր ժողովուրդի աղոթքներն ու բարենաղությունները: Ու մեր ինքնաբուխ ապրումները՝ ծրարված ապագայի լավատեսությամբ, պահեցեք ձեր ազնիվ սրտերուն մեջ, որպեսզի հաջորդող տարիներու ընթացքին այսօրվա շնորհները ձեզի տաքուկ պահեն հավատքի մեջ և ձեզի ընդմիջտ հիշեցնեն 13 մարտ, 1985-ի Միջինքի նվիրական օրը:

Ես վստահ եմ, որ մեր ժողովուրդը սույն հանդիսության ավարտին պիտի մոտենա ձեզի շնորհավորելու և դուք անոնց սրտեն ու հոգիեն բխած մաղթանքները պիտի ընդունիք իբրև մեծագույն պարգևը, որը կտրվի

որևէ մեկուն: Իսկ փոխարենը՝ դուք պարտիք փառք տալ Աստուծո, հավատարիմ մնալ մեր եկեղեցվո որպես դաստիարակ մայրը ձեր, հավատարիմ մնալ մեր մշակույթին ու ավանդությանը և երախտապարտությամբ ծառայել մեր ժողովուրդին: Ձեր կարողությունները ի գործ դնելով անոր վերելքին համար:

Ձեզի նորանոր ներշնչանքներ կցանկանք Տիրոջ անդաստանին մեջ: Ամեն:

Այնուհետև սրբապան հայրը հրավիրեց բոլոր ներկաներին՝ շնորհավորելու նորընծա կիսասարկավագներին:

Ի պատիվ նորընծաների ազգային ծերանոցի հանդիսությունների դահլիճում տեղի ունեցավ մտերմիկ ընդունելություն:

ԼՈՒՐԵՐ ԲՈՒԼՂԱՐԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՑ

Առաջին անգամ հայերը ոտք են դրել Բուլղարիայի հարավային տարածքի վրա (Թրակիա) դեռևս Ե դարում: Դրանք եղել են փնվորական զնդեր, որոնք Վարդանանց պատերազմից հետո խույս տալով պարս-

ժածին եկեղեցին հիմնադրվել է ԺԷ դարում և հիմնական վերանորոգման ենթարկվել 1805 թվականին: Իր պատմական վարձագման ընթացքում Ս. Աստվածածին եկեղեցին, իր հոգևոր դասով և եկեղեցու վարչության

Ռումինիայի և Բուլղարիայի հայոց միացյալ թեմերի առաջնորդ Ս. Տիրայր արքեպ. Մարտիրոսյանը, Ս. Հակոբ քին. Խաչիկյանը և Ռուսեի հայոց Ս. Աստվածածին եկեղեցու վարչության անդամները

կական հալածանքներից, 460-ական թվականներին ապաստան են գտել այս հյուրընկալ հողում: Այնուհետև հետագա դարերում (մինչև ԺԹ դար) հայերը պարբերաբար գաղթել են Բուլղարիա՝ այնտեղ հիմնելով իրենց մշակույթը, եկեղեցին և ազգային-եկեղեցական բուռն կյանքը:

Բուլղարիայի Ռուսե քաղաքի Ս. Աստվա-

անդամներով, մեծ դեր է խաղացել հայապահպանության նվիրական գործում:

Վերջերս տեղի ունեցավ Ս. Աստվածածին եկեղեցու վարչության կազմի վերընտրությունը՝ նախագահությամբ Ռումինիայի և Բուլղարիայի հայոց միացյալ թեմերի առաջնորդ գերաշնորհ Ս. Տիրայր արքեպիսկոպոս Մարտիրոսյանի և մասնակցությամբ նորընծա

արժանապատիվ Տ. Հակոբ քահանա խաչիկյանի:

Ս. Աստվածածին եկեղեցու վարչության

նորակալման անդամներին մաղթենք հաջողություն՝ իրենց ապգանվեր և եկեղեցաշեն շնորհակալ գործունեության մեջ:

ՀՈԳԵԳԱԼՍՏՅԱՆ • ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՖԻԱՅՈՒՄ

Սույն թվականի մայիսի 26-ին, կիրակի օրը, առավոտյան, Սոֆիայի հայոց Ս. Աստվածածին եկեղեցում Հոգեգալստյան տոնի

առթիվ ս. պատարագ մատուցվեց, որից հետո կատարվեց հոգեհանգստյան պաշտոն՝ 1922 թվականից հետո բուլղարահայ թեմում

Ստեփաննոս արքեպիսկոպոս Հովակիմյանի տապանաքարը

պաշտոնավարած երեք առաջնորդների՝ երջանկահիշատակ Ս. Ստեփաննոս արքեպիսկոպոս Հովակիմյանի, Ս. Երվանդ արքեպիսկոպոս Փերտահճյանի և Ս. Գրիգոր եպիսկոպոս Կարապետյանի հիշատակին:

Հոգեհանգստյան արարողությունից առաջ հավուր պատշաճի քարոզ խոսեց Ս. Գարեգին ավագ քահանան, որն իր խոսքի մեջ ի մասնավորի վեր հանեց երեք առաջնորդների կատարած կարևոր դերը բուլղարահայ գաղութի կյանքում:

Այնուհետև եկեղեցու հոգևոր դասն ու հոգեհանգստյան արարողությանը ներկա հավատացյալների բազմությունը ուղղվեց քաղաքի հայոց գերեզմանատուն, որտեղ մասնավոր արարողությամբ ծաղկեպսակներ պետեղվեցին երեք հոգեվույս առաջնորդների շիրիմներին:

Ապա Հոգեգալստյան տոնի առթիվ տրվեց ճաշկերույթ:

Երջանկահիշատակ այս երեք առաջնորդների ջարքում իր ուրույն տեղն ունի Ստեփաննոս արքեպիսկոպոս Հովակիմյանը, որի մահվան 50-ամյակը լրացավ ապրիլին:

Նիկոմիդիայի նախկին առաջնորդ Ստեփաննոս սրբազանը Մեծ եղեռնի ջարդերից հետո, 1922 թվականին, իր հոտի հետ գաղթեց Բուլղարիա և առաջնորդական պաշտոնը ստանձնեց՝ ձեռնհասորեն և իմաստուն կերպով սատար կանգնելով իր ժողովրդի հոգսերին ու ձգտումներին:

Ստեփաննոս արքեպիսկոպոս Հովակիմյանը վախճանվել է 1934 թվականի ապրիլի

10-ին: Այնքան մեծ են Ստեփաննոս արքեպիսկոպոս Հովակիմյանի ծառայությունները բուլղարահայ (և ոչ միայն բուլղարահայ) թեմում, որ նա այժմ էլ ապրում է իր ժողովրդի հոգում: Նրա շիրիմը այսօր էլ ուխտատեղի է իր հարապատ հոտի համար: Հանգուցյալ սրբազանի գերեզմանին կա հետևյալ տապանագիրը.

«Հանգչին ոսկերք

Ս. Ստեփաննոս սրբազան արքեպիսկոպոսի Յովակիմեան
Ծն. 12 յունիս 1846 ի Տաղ գիւղ
Չեռնադրեալ վարդապետ 1873
Ու եպիսկոպոս 1886 յամին
Վախճանեալ 10 ապրիլ 1934

Մեծ վարդապետս այս մեր պզօն
Գերահռչակ և պգաստ
Ծնեալ յերկիրն Նիկոմիդիոյ
Իննսունամեայ հանգեալ աստ
Յովակիմեան համեստ պարմէն
Մաքրածնունդ բարեբաստ
Դեռ մանկութեան սուրբ հաւատովն
Բնաւորեալ ճոխիմաստ
Ստեփաննոս արհիապանծս
Մեծ շինարար Բիւթանիոյ
Հռչակեցաւ յոյժ ապգասեր
և առաջնորդ Պովկարիոյ»

«Յիշէք, եղբարք, պլաստական մեր և պջան, պի պցայգ և պցերեկ գործէաք վասն չծանրանալոյ ումեք ի ձէնջ, և քարոյէաք ձեպ պաւետարանն Աստուծոյ» (Ա Թեսաղ. Բ 9):

ՀԱՄԱՐԱՐՁՄԱՆ ՏՈՆԸ ՓԱՐԻԶՈՒՄ

ՀԱՅ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԻ
ՀԱՂՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

Փարիզի հայոց եկեղեցու հաստատման առաջին իսկ օրից գեղեցիկ ավանդություն է եղել, որ Համբարձման տոնին հայ մանուկները Ս. Հաղորդություն ստանան:

Ինչպես ամեն տարի, այս տարի նույնպես Մայր եկեղեցու Դիվանի հայտարարությամբ Փարիզի և շրջանի բոլոր դպրոցների աշակերտներն ու մանուկները հրավիրվեցին Ս. Պատարագի և Ս. Հաղորդության:

Սույն թվականի մայիսի 16-ին, Համբարձման տոնի օրը, հայ մանուկներն ուրախ տրամադրությամբ, իրենց ծնողների և ավագ ընկերների ուղեկցությամբ, կրկին լցրեցին Փարիզի հայոց Ս. Հովհաննես Սկրտիչ Մայր եկեղեցին:

Պատարագից առաջ եկեղեցու հոգևոր հովիվներ Ս. Ասողիկ աբեղա Արիստակեսյանն ու Ս. Ավետիս քահանա Պալլոգյանը, հրապարակային խոստովանությունից հետո, մանուկներին հրավիրեցին ս. պատարագի ունկնդրության:

Օրվա հանդիսադիր պատարագիչն էր Ս. Ներսէս Ժ. վրդ. Բապուձյանը:

«Հայր մեր»-ից առաջ քարոզեց Ս. Գլուս եպիսկոպոս Նազգաշյանը: Իր գեղեցիկ քարոզի սկզբին առաջնորդ սրբազանը նախ տվեց Քրիստոսի Համբարձման աստվածաբանական բացատրությունը, ապա վեր հանեց Հաղորդության խորհրդի կենսական նշանակությունը, շեշտեց, որ մանուկների կյանքում Հաղորդությունն ունի քրիստոնեական դաստիարակչական դրական մեծ նշանակություն:

Այնուհետև բացատրեց Քրիստոսի խոս-

քը՝ «Թույլ տվեք այդ մանուկներին և մի արգելեք, որ նրանք ինձ մոտ գան, որովհետև երկնքի արքայությունը այդպիսիներին է» (Մատթ. ԺԹ 14):

Ապա սրբազան հայրը կոչ արեց մանուկների ծնողներին, որ նրանք հետ այսու էլ

ավելի զորացնեն Քրիստոսի լույսը մանուկների սրտերում:

Հավարտ ս. պատարագի տեղի ունեցավ հյուրասիրություն՝ Մայր եկեղեցու Տիկնանց Հանձնախմբի կողմից:

ԱՍՈՂԻԿ ԱԲԵՂԱ ԱՐԻՍՏԱԿԵՍՅԱՆ

